

Høringsuttalelse om forbrukerkreditt- direktivet

Nye EØS-regler med pålegg fra EU kan ikke i seg selv være noen grunn til å svekke dagens forbrukerbeskyttelse.

Nei til EU vil fremheve at Norge i mange år har hatt et godt vern av forbrukernes rettigheter, som det er viktig å ta vare på. Nye EØS-regler med pålegg fra EU kan ikke i seg selv være noen grunn til å endre dagens forbrukerbeskyttelse. Det nasjonale handlingsrommet som måtte ligge i EØS-reglene må utnyttes fullt ut for å sikre de gjeldende rettighetene som forbrukerne har. Om nødvendig må norske myndigheter kreve varige unntak eller bruke reservasjonsretten som ligger i EØS-avtalen.

Nei til EU er sterkt kritisk til den totalharmoniseringen som forbrukerkredittdirektivet legger opp til. For Norge, og andre land med et sterkt forbrukervern, betyr dette i realiteten en uthuling av dagens regelverk og begrensninger på muligheten til å innføre enda bedre beskyttelsesregler i fremtiden om det skulle være nødvendig.

Nei til EU vil for øvrig kommentere følgende forhold:

I. Definisjonen av «forbruker»

Forbrukerkredittdirektivet (artikkel 3 a) definerer «forbruker» på en annen og snevrere måte enn den forbrukerdefinisjonen vi har i Norge gjennom kredittkjøpsloven og finansavtaleloven. Det er viktig å opprettholde den gjeldende norske definisjonen for å ivareta forbrukervernet i bred forstand. En tilpasning til direktivet ville bety at personer som bare delvis handler i næringsvirksomhet ikke skal regnes som forbruker og dermed ikke nyte godt av den beskyttelsen det gir i avtaleforhold. Dagens norske avgrensning, som omfatter alle som ikke helt eller hovedsakelig handler i næringsvirksomhet, fungerer godt, og vi ser ingen grunn til å endre den.

Nei til EU er derfor tilfreds med at utvalgets flertall ønsker å opprettholde den norske definisjonen. Vi er imidlertid ikke like sikker på at direktivet skal forstås slik at enkeltland

Nr. 8, august 2009

Forfatter: Morten Harper, utredningsleder i Nei til EU.
Kategori: Norsk EU-debatt

Stikkord:

- Forbrukervern
- Kredittavtaler
- Betalingskort

Bakgrunn:

EU vedtok i 2008 et direktiv om forbrukerkreditt, altså betaling på kreditt og ulike typer lån. For å vurdere den norske gjennomføringen av direktivet i EØS, satte regjeringen ned et offentlig utvalg som i år avla sin rapport: NOU 2009:11 om kredittavtaler og gjennomføring av EUs forbrukerkredittdirektiv (2008/48/EF). Rapporten har vært ute på høring, med frist 26. august. Dette faktaarket gjengir Nei til EUs høringsuttalelse.

kan ha en selvstendig definisjon. Utvalgets mindretall mener at forbrukerdefinisjonen må endres i tråd med direktivet fordi dette er en del av totalharmoniseringen.

For å sikre at den norske definisjonen kan videreføres, må norske myndigheter i EØS-komiteen enten forhandle frem et eksplisitt unntak fra direktivets definisjon eller få fremlagt en skriftlig erklæring fra EU som utvetydig bekrefter at forbrukerdefinisjonen ligger utenfor direktivets totalharmonisering.

II. Varsel om endring av kredittvilkår

Forbrukerkredittdirektivets artikkel 11 og 12 regulerer den informasjonen som kredittkundene skal få når vilkårene endres. Direktivet setter ingen varslingsfrist.

Nei til EU støtter flertallet i utvalget, som ønsker å videreføre dagens frist på seks uker. Det gir forutbegreplighet for forbrukerne og tid til å vurdere andre kredittgivere.

Et mindretall i utvalget mener det vil være i strid med direktivet å opprettholde en varslingsfrist.

Nei til EU mener det er nødvendig å få fremlagt en skriftlig erklæring fra EU som i klare ordelag bekrefter at direktivet ikke er til hinder for at det fastsettes en varslingsfrist på seks uker.

III. Forbrukerens innsigelser mot annen kredittgiver enn selgeren

Forbrukerkredittdirektivets artikkel 15 nr. 2 regulerer forbrukerens innsigelser mot annen kredittgiver enn selgeren der forbrukeren har inngått en såkalt «tilknyttet kredittavtale» med kredittgiveren. Direktivbestemmelsen gir forbrukerne et dårligere vern enn det som i dag følger av kredittkjøpslovens § 8. I dag har forbrukere som bruker kredittkort rett til å kreve tilbake hele eller deler av kjøpesummen fra kredittyster dersom varen ikke dukker opp eller har mangler. Slik direktivet definerer «tilknyttet kredittavtale» (artikkel 3 n) gjelder det imidlertid ikke for internasjonale betalingskort som MasterCard og Visa og andre eksterne kontokredittavtaler.

Et samlet utvalg mener at direktivet på dette punktet likevel gir en nasjonal valgfrihet, jfr. artikkel 15 nr. 2 og 3 samt fortalens punkt 10. Dette er en vurdering Nei til EU støtter. Tolkningen er likevel ikke opplagt, og Nei til EU mener det bør fremlegges en skriftlig erklæring fra EU som tydelig bekrefter at det er slik direktivet skal forstås.

Et mindretall i utvalget ønsker å endre dagens regler slik at forbruker ikke kan kreve tilbakebetaling fra kortutstederne ved bruk av kredittkort.

Nei til EU mener det ikke finnes gode grunner for å endre kredittkjøpslovens § 8, som er innarbeidet gjennom mer enn tyve år og har gitt forbrukerne et godt vern. Med utbredelsen av netthandel, hvor de fleste bruker betalingskort, har regelen i dag stor praktisk betydning. Vi har sett eksempler på at den gjeldende regelen har sikret at forbrukere har fått pengene tilbake ved kjøp av flybilletter og konsertbilletter der selskap eller arrangører har gått konkurs.

Nei til EU støtter derfor flertallets innstilling om å opprettholde bestemmelsen i kredittkjøpslovens § 8 slik den er. En endring slik EU-direktivet i utgangspunktet legger opp til, vil gi en betydelig svekkelse av forbrukervernet og undergrave den tryggheten som er så viktig for at forhåndsbetaling ved kjøp på Internett skal kunne fungere.